

394**OBWIESZCZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 8 września 1949 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu dekretu z dnia 16 kwietnia 1946 r. o zwalczaniu chorób wenerycznych.

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o zmianie dekretu z dnia 16 kwietnia 1946 r. o zwalczaniu chorób wenerycznych (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 333) ogłaszam w załączeniu jednolity tekst dekretu z dnia 16 kwietnia 1946 r. o zwalczaniu chorób wenerycznych (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 18, poz. 119, z 1947 r. Nr 20, poz. 80 i z 1949 r. Nr 46, poz. 338)

z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów i ustępów.

Minister Zdrowia: w z. *B. Kożusznik*

Załącznik do obwieszczenia Ministra
Zdrowia z dnia 8 września 1949 r.
(poz. 394).

DEKRET

z dnia 16 kwietnia 1946 r.

o zwalczaniu chorób wenerycznych.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

I. Przepis wstępny.

Art. 1. Chorobami wenerycznymi w rozumieniu dekretu niniejszego są:

- 1) kiła (przymiot, syfilis),
- 2) wiewiór (rżęączka, tryper),
- 3) wrzód weneryczny (wrzód miękki).

II. Obowiązki chorego.

Art. 2. Osoby dotknięte chorobą weneryczną powinny zgłosić się osobiście do lekarza i spełniać jego zarządzenia lecznicze.

Art. 3. 1. Zabrania się dotkniętym chorobą weneryczną w okresie zakaźnym choroby dokonywania jakichkolwiek czynności lub przedsięwzięcia działań, które umożliwiają lub mogą spowodować zakażenie innych osób, a w szczególności: a) wstępowania w związku małżeńskie, b) obcowania płciowego, c) wykonywania zajęć, które stwarzają warunki szerzenia się chorób wenerycznych.

2. Minister Zdrowia określi w drodze rozporządzenia zajęcia, których wykonywanie jest zabronione dotkniętym chorobą weneryczną.

Art. 4. W razie zmiany lekarza w toku leczenia chory powinien w ciągu dni 7, licząc od dnia wyznaczonego do ponownego zgłoszenia się, zawiadomić o tej zmianie lekarza, u którego leczyl się dotychczas, przez dostarczenie mu pisemnego oświadczenia lekarza, pod którego opiekę udaje się, o przyjęciu chorego do leczenia.

Art. 5. Osoby dotknięte chorobą weneryczną powinny na żądanie lekarza podawać wiadomości niezbędne do ustalenia dróg szerzenia się chorób wenerycznych (kontaktów, które mogły spowodować zakażenie tych osób bądź które mogą narażać na zakażenie inne osoby).

Art. 6. Chorzy po odbyciu kuracji zaleconej przez lekarza mają obowiązek poddawania się badaniom kontrolnym stanu zdrowia, na zasadach ustalonych przez Ministra Zdrowia.

Art. 7. Nad stosowaniem się nieletnich i ubezwłasnowolnionych dotkniętych chorobą weneryczną do przepisów art. 2, 3, 4, 5 i 6 obowiązane są czuwać osoby, które sprawują nad nimi prawną lub faktyczną opiekę.

III. Obowiązki lekarza.

Art. 8. 1. Lekarz, który przy wykonywaniu swego zawodu stwierdzi przypadek choroby wenerycznej, jest obowiązany uświadomić chorego co do zaraźli-

wości choroby, co do jego obowiązków, co do skutków niewykonywania przez niego tych obowiązków oraz co do karalności zarażenia, jak również narażenia na zarażenie.

2. Obowiązek ten ciąży na lekarzu również w stosunku do osób, sprawujących prawną lub faktyczną opiekę nad chorymi nieletnimi i ubezwłasnowolnionymi, jeżeli osoby te zgłosiły się do lekarza z chorem.

Art. 9. Lekarz, który stwierdzi lub poweźmie uzasadnione podejrzenie, że chory weneryczny:

- 1) przerwał samowolnie leczenie,
- 2) nie zgłasza się do lekarza w czasie przez niego wyznaczonym, nie uczyniwszy zadość przepisowi art. 4 lub

- 3) nie przestrzega przepisów art. 3, powinien niezwłocznie zgłosić chorego do powiatowej władzy administracji ogólnej (lekarza powiatowego lub miejskiego).

Art. 10. 1. Lekarze obowiązani są prowadzić rejestr zgłaszających się do nich osób chorych wenerycznie oraz z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ust. 2 — przysyłać powiatowej władzy administracji ogólnej (lekarzowi powiatowemu, miejskiemu) doniesienia o stwierdzonych przypadkach chorób wenerycznych, ich źródłach i drogach szerzenia.

2. W przypadkach, gdy doniesienia, o których mowa w ust. 1, dotyczą osób, odbywających czynną służbę wojskową, będących funkcjonariuszami służby bezpieczeństwa bądź powołanych do powszechnej organizacji „Służba Polsce“, lekarze obowiązani są przysyłać te doniesienia właściwym organom służby zdrowia: wojskowej, bezpieczeństwa publicznego bądź powszechnej organizacji „Służba Polsce“.

3. Sposób prowadzenia rejestru oraz tryb przysyłania doniesień (ust. 1 i 2) ustalił Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej oraz Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 11. Personel pomocniczy jest obowiązany do zachowania tajemnicy na równi z lekarzami.

IV. Uprawnienia i obowiązki władz administracji ogólnej.

Art. 12. 1. Powiatowa władza administracji ogólnej (lekarz powiatowy, miejski) obowiązana jest żądać od osób, co do których poweźmie uzasadnione podejrzenie o szerzeniu choroby wenerycznej, przedkładania świadectw lekarskich o stanie ich zdrowia. Świadectwo takie może wystawić lekarz z wyboru chorego. W przypadkach wyjątkowych powiatowa władza administracji ogólnej (lekarz powiatowy, miejski) może zażądać złożenia świadectwa lekarza ubezpieczalni społecznej lub lekarza urzędowego, jak również nakazać zbadanie danej osoby z urzędu.

2. Obywatele mają na żądanie władzy obowiązek poddawania się jednorazowym bądź okresowym badaniom lekarskim.

3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia wydane w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej

określi zasady i sposób przeprowadzania badań indywidualnych bądź dotyczących pewnych skupień lub grup ludności.

4. Przepis ust. 3 nie stosuje się do żołnierzy w czynnej służbie oraz funkcjonariuszy bezpieczeństwa publicznego; zasady i sposób przeprowadzania badania tych osób określi Minister Obrony Narodowej lub Minister Bezpieczeństwa Publicznego — każdy w zakresie swej właściwości.

Art. 13. 1. W razie stwierdzenia choroby wenerycznej na podstawie zgłoszenia (art. 9), doniesienia (art. 10 ust. 1), złożonego świadectwa lub wyniku badania z urzędu (art. 12 ust. 1) powiatowa władza administracji ogólnej (lekarz powiatowy, miejski) wyda odpowiednie zarządzenia, zabezpieczające ściśle wykonanie przepisów art. 2 i 3, w szczególności może:

- 1) pozwolić choremu na korzystanie z pomocy lekarskiej według wolnego wyboru,
- 2) skierować chorego do instytucji obowiązanej do udzielania świadczeń leczniczych na podstawie szczególnych przepisów prawnych,
- 3) skierować chorego do przychodni przeciwwenerycznej, a w razie jej braku do lekarza przez siebie wskazanego, albo wreszcie
- 4) jeżeli zachodzi konieczna potrzeba, skierować chorego do szpitala.

2. W razie niezastosowania się chorego do zarządzeń przewidzianych w ust. 1, stosuje się do niego przepisy o postępowaniu przymusowym w administracji.

3. O ukończeniu leczenia osób skierowanych przez powiatową władzę administracji ogólnej (lekarza powiatowego, miejskiego) lekarz lub kierownik przychodni bądź szpitala jest obowiązany zawiadomić tę władzę.

Art. 14. 1. Jeżeli wśród osób zamieszkałych lub zatrudnionych w jakimkolwiek zakładzie lub instytucji występują liczne albo zagrażające szerzeniem przypadki choroby wenerycznej, powiatowa władza administracji ogólnej (lekarz powiatowy, miejski) jest obowiązana zbadać warunki powodujące lub ułatwiające zakażenie oraz wydać potrzebne zarządzenia.

2. Kierownicy zakładów i instytucji są obowiązani udzielić powiatowej władzy administracji ogólnej (lekarzowi powiatowemu, miejskiemu) wszelkich żądanych wyjaśnień oraz ułatwiać przeprowadzenie badań i wykonywać wydane przez tę władzę zarządzenia.

V. Obowiązki związków samorządowych i instytucji publicznych.

Art. 15. 1. Miasta wydzielone z powiatowego związku samorządowego mają obowiązek zakładania, utrzymywania i prowadzenia przychodni przeciwwenerycznych w ośrodkach zdrowia, a w braku ośrodków zdrowia przychodni bądź samodzielnych, bądź w związku ze szpitalami.

2. Obowiązek zakładania, utrzymywania i prowadzenia przychodni przeciwwenerycznych dla pozostających gmin bądź dla grup tych gmin ciąży na właściwych powiatowych związkach samorządowych tylko w razie szerzenia się chorób wenerycznych.

stałych gmin bądź dla grup tych gmin ciąży na właściwych powiatowych związkach samorządowych tylko w razie szerzenia się chorób wenerycznych.

Art. 16. 1. O obowiązku i czasie założenia przez związek samorządowy przychodni przeciwwenerycznej orzeka wojewódzka rada narodowa, kierując się rozmiarami szerzenia się chorób wenerycznych oraz stanem finansowym danego związku samorządowego. W stosunku do m. st. Warszawa i m. Łodzi w sprawach tych orzeka Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej.

2. Do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej należy uzgadnianie na podległym jej obszarze działalności wszelkich organizacji w zakresie zwalczania chorób wenerycznych, w szczególności w zakresie zakładania i prowadzenia przychodni i szpitali przeciwwenerycznych.

Art. 17. Przychodnie i szpitale pozostają w zakresie przepisów dekretu niniejszego pod nadzorem właściwych powiatowych władz administracji ogólnej (lekarzy powiatowych, miejskich). Kierownicy tych zakładów są obowiązani dostarczać lekarzom powiatowym (miejskim) na żądanie wszelkich wiadomości, dotyczących ich działalności w zakresie zwalczania chorób wenerycznych.

Art. 18. Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrami Administracji Publicznej i Skarbu ustali w drodze rozporządzenia zasady pobierania opłat i zwolnień od nich za korzystanie z przychodni przeciwwenerycznych.

Art. 19. Państwo w granicach kredytów przewidzianych w budżecie państwowym udziela związkom samorządowym i organizacjom społecznym nie posiadającym odpowiednich środków zapomóg na walkę z chorobami wenerycznymi oraz ponosi koszty leczenia chorych wenerycznie, wynikające z umów międzynarodowych.

VI. Przepisy końcowe.

Art. 20. 1. Wszelkie zgłoszenia oraz inne korespondencje, dotyczące chorych wenerycznych, należy przysyłać w kopercie zamkniętej jako ściśle tajne.

2. Przesyłanie urzędów, władzom i instytucjom rachunków za leczenie osób chorych wenerycznie należy dokonywać z zachowaniem tajemnicy co do rodzaju choroby.

Art. 21. Zasady współdziałania poszczególnych władz, instytucji państwowych, samorządowych, ubezpieczalni społecznych i innych instytucji społecznych w zakresie zwalczania chorób wenerycznych określi rozporządzenie Ministra Zdrowia wydane w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 22. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Zdrowia w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Administracji Publicznej, Bezpieczeństwa Publicznego oraz Skarbu.

Art. 23. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.